

BÁCSMEGYEIEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEIEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Az utolsó feladat.

Zombor, szeptember 16.

Ott, ahol a kormánynak teljesen szabad keze volt, a koalíció gazdag és eredményes multra tekinthet vissza. Egymást érték a szociális törvények, amelyek hivatva vannak a nemzet közgazdasági és kulturális fejlődését előrevinni. Nem mondjuk, hogy ezek a törvények minden egyes részleteikben át tudnak folyni az életbe, hogy az örökké mozgó élet kívánalmait minden részleteikben ki tudják elégíteni; de hisz ilyen törvényt hozni nem is lehet. A törvénynek első célja az, hogy igyekezzen az érdekelletéket enyhíteni; az érdekelletékek teljes kiegyenlítése magának az életnek, társadalomnak, az állami rend egyes institúcióinak és maguknak az egyeseknek a feladata.

Most, hogy a nyári szünet után a politikai élet ismét felujul, legelső természetes kérdés az, hogy mi lesz a kormány legközelebbi munkaprogramja. Ma már mindenki az általános választói jogtörvényjavaslatáról beszél, mint amely a koalíciós kormány működésének záró határkövét képezi. A magyar nép hagyományos szabadságszeretete a jogok terhevett kiterjesztését természetesen örömmel fogadja, másrészt azonban kétségtelen, hogy a nemzet gerincét képező polgári magyar elem érzi azt, hogy a választó jognak minden megszorítás nélkül mindenkire való kiterjesztése nagy megrázkódtatásoknak lehet a szülő oka. A magyarság, amelynek alapjellemevonása bizonyos indokolt konzervativizmus, valamint a multban mindenkor, úgy a jelenben is fél és tartózkodik az egymást kergető szélsőségektől. A kevésbé jót, ha bizonyos, inkább kedveli, mint a legjobbat, a bizonytalant. A kettő közötti nagy utat sohasem szerette egy ugrással megtenni.

Ennek a magyar nemzeti saját-

ságnak tudható be azután az, hogy a nemzet gerincét képező polgári elem, a magyar polgárság zöme kint a vidéken egyáltalán nem tud felmelegedni a nemzetközi szocialisták, a nemzetiségiek által hirdetett elvektől. A nép nem a Parnassusra járt ideálokért, hanem az eke szarvát fogva izzad és egyáltalán semmi kedve sincs ahhoz, hogy véres verejtékeinek gyümölcseit folytonos politikai rázkódtatásoknak dobja martalékkul, mert a nép nem frázisból, hanem kenyérből él.

A nemzetközi szocialisták a mai rendet osztályuralomnak nevezik; a nemzetiségiek ezt még megtoldják magyar zsarnokoskodással. A nép azonban nagyon érzi és tudja azt, hogy a nemzetközieseknek végecéljük az, hogy az uralmat a maguk kezébe ragadják, ami a szocialisták megbízhatatlan osztályuralmát jelenti; és hogy a nemzetiségeknek végecéljük meg az, hogy a magyar hegemoniát letörjék. Mindkét cél a nemzet ellen való és alkalmas arra, hogy ezt az országot beláthatatlan katasztrófának vezessék.

A koalíció munkaprogramjának zárókövét a választási törvény képezvén, a fentebbi nagy nemzeti cél kötelességévé teszi a koalíciónak azt, hogy ezt a zárókövet úgy alapozza meg és úgy helyezze el, hogy azt semmiféle felforgató vagy nemzetellenes törekvés megmozgatni ne tudja. Igaz, teljes igazságot szolgáltatni nem lehet, de mindig kisebb hiba az, ha a szociális tekinteteken esnek sérelmek, mintha az egész nemzettest rovására történnek politikai botlások.

A nemzeti létérdek a legnagyobb igazság, ez előtt az igazság előtt meg kell hajolnia minden más igazságnak. A magyar nemzet létérdeke pedig úgy követeli a választási törvényt, hogy abban a magyarság szupremáciája és a nemzet gerincét képező

magyar polgárság akarata mindig győzedelmeskedjék.

Csak ily választási törvénnyel közeledhetünk annak a kérdésnek megoldása felé, hogy a függetlenségi és 48-as párt ismét felvéve külön politikai pártprogramját: ennek alapján dolgozhassek a független Magyarország kiépítésén.

Nőiipariskola Zomborban.

Zombor, 1908. szept. 16.

Elvitázhatatlan igazság az, hogy a panaszkodás nem ér semmit, ha a segítő tettek nem követik.

Vármegyénk területén mint az egész országban erős lendületet vett a honi iparpártolás eszméje.

Soha sem azelőtt, sem azóta annyi hangzatos frázist nem hallottunk. Az általános felbuzdulás eget kért. Az ujság ingerének megszűnésével immár kezd az érdeklődés lohadni és a társadalom visszasüllyed előbbi lethargiájába. Ölbetett kézzel várják, hogy a sült galamb a szájukba röptüljön, hogy az állam teremtsen ipart, nyujtsion keresetet.

Erős, hosszas buzdításra, a nevelésnek gyökeres megreformálásra van szükség, hogy társadalmunk a mai kor kívánalmaihoz mértén kialakuljon.

Megemlékeztünk már arról, hogy a Bács-Bodrog vármegyei háziipari szövetség nagy anyagi áldozattal Zomborban egy régóta szükséges és hézagpótló intézményt a nőiipariskolát létesítette.

Az önzetlen fáradozásnak immár megvan a sikere, amennyiben már a beiratások is elég szép eredménnyel fejeztettek be.

A nemtörődömség hézagain egy kicsike napsugár suhant be, amely éltető melegével és ragyogó fényességével felszakította a közöny homályos, szürke fátyolát. Bámulatos, hogy amíg az intelligens és a középosztálybeli szülők egyaránt siettek leányikat az iskola kötelékébe felvétetni, addig éppen a legszegényebb néposztály, amely gyermekeinek élethivatásul tüzi ki a fehérenemű és felsőruha varrást, az ujonnan létesült

BÁCSKA GYÖNGYE
129—50—35

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuviz** és a mellett igen olesó: o kis üveg 1/2 lit. **5** krajcár, nagy üveg **8** krajcár, nagyobb rendelésnél **4** és **7** krajcár.

Házhoz szállítja „Az angyal gyógyszerár”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

iskola iránt cseppet sem érdeklődik. Inkább oda adja leányát magukat varrónőknek nevező kontárokhoz kéthárom évre inaskodni, ahol a leány eseléd mankát végez, nem tanul semmit, felügyelet és ellenőrzés hiánya miatt nagyon sokszor menthetetlenül bukik az erkölestelenség fertőjébe.

A nőipariskola szeptember hó 21-én hétfőn délelőtt 10 órakor fog ünnepélyesen megnyitástani.

A tanítás délelőtt 8 órától 1 óráig lesz. A növendékek tehát délután otthon a háztartás körüli teendőket is elsajátíthatják. A tantervet az alábbiakban közöljük:

I. harmad: Szeptember 21-től december végéig.

Fehérnemüvarrás mintakendővel: Hurkolás (slingelés), lukacsos és tömött himzés, monogrammm.

Fehérvarrás mintakendő beszövésekkel.

Fehérnemüvarrás (női, férfi, gyermek és ágynemű): Fehérneműek rajzolása, kiszabása s varrása kézzel s különböző rendszerű gépeken. Tanítványok hajlamai szerint vert és s lti csipke készítése.

II. harmad: Januártól március végéig.

Felsőruhavarrás: Felsőruhák mértékvetéle, szabásminta rajzolása, kiszabása, összeállítás, varrása és díszítése, kötény, egyszerű bluz és alj, egyszerű pongyola és gyermekruha készítése. Ruhavasálás. Szabásmintakönyv készítése s a divatlapokban megjelenő legújabb szabások alkalmazása. Majd díszesebb bluz, alj, pongyola és gyermekruha, továbbá kosztüm, kabát és gallér készítése. A tanítványok hajlamainak megfelelően pointlace és esetneki csipke készítése. Felsőruhák átalakítása.

III. harmad: Áprilistől júniusig.

Tülláthuzás, kalotaszegi varrottás, keretmunka, esomózás, Holbein tüfestés, színes himzés, rece-munka, hardangi áttörés, Richelien-, spanyol-, rococo és aranyhimzések; különböző gyöngymunkák. Smyrna himzés és smyrna utánzás. Bársony és faégetés. Kosár és kalapfonás (papír, raffia és forgácsból stb.)

Kedden délelőtt 11—12 óráig magyar nyelv, amelyet Berényi Mariska okleveles polgári iskolai tanítónő, — szombaton délelőtt 11—12 óráig számtan, Krump Anna magán polgári leányiskola tulajdonos, okleveles polgári iskolai tanítónő előadásában. Heti két órán át Király Lajos főgimnáziumi tanár rajzoktatásban részesíti a növendékeket.

A varrógép használatáért a tanulók 1 koronát fizetnek, akik azonban ilyenekkel rendelkeznek s azt használni akarják, november hó 3-án a nőipariskola helyiségébe szállíthatják.

A bársony- és faégetéshez szükséges gépet, amennyiben azt elsajátítani akarják, kiki a sajátjából tartozik beszerezni.

A felügyelő bizottság által az elméleti tantárgyak tanulása alól felmenthetők azon rendes tanulók is, kik megfelelő magasabb előképzettség folytán az előírt elméleti tananyagot elvégezték.

A példa egyike a legfontosabb nevelőeszköznek, ami ezen iskola falain kívül kihat majd a társadalom különböző rétegeire is.

A társadalom kötelessége pedig, hogy segélyére siessen az eszme

terjesztőinek és hogy támogatásával tegye lehetővé, hogy ezen iskola áldásos működését minél szélesebb alapokra fektetve, gyakorolhassa. Az iskola létesítői és pártfogói büszkén tekinthetnek majdan vissza műükre, amelyért a jobbak dicsérete és elismerése lesz osztályrészük.

Közegészségünk.

Irta: Bagó Antal tanító.

Mélykut, szeptember 15.

A kormány intézkedése folytán a községi előjáróságtól vétív ellenében kapott két könyvecske fekszik előttem. Az egyik: Népszerű utmutatás a kolera ellen való védekezésre, a másik: Népszerű oktatás a tüdőorvadásról és a többi gümös betegségekről. Nem nehéz kitalálni, hogy mi indította a kormányt arra, hogy ezeket a füzetecskéket minden néptanítónak megküldette. A minisztert bizonyára emberi érzése és hazaszeretete ösztökölte. Célja ezuton szerzett munkatársakkal gátat vetni a tüdővész és egyéb ragadós betegség terjedhetésének, csökkenteni az évente tüdővészben elhaltak számát s így sok ezer magyar családot megmenteni a végpusztulástól.

A kitűzött cél nemes, megérdemli, hogy a magyar tanítószág legjobb tudásával, minden alkalmat megragadva, szívvel-lelekkel munkáljon azon, hogy az említett füzetek tartalmát a nép széles rétege megismerje, megismerve aszerint éljen és cselekedjék. A néptanítónak az iskolán kívül az ifjusági egyesületekben, olvasóköriökben, népszövetségi összejöveteleken, vasárnapokon tartandó előadásokon bő alkalmá nyílik a legborzasztóbb ragadós betegségeknek, köztük a tüdőorvadásnak vagyis heptikának megismertetésére és arra, milyen uton-módon ragad egyik emberről a másikra; hogyan kell ellene védekezni; mint kell tüdővészben levő egyénnel bántani, azt végső idejében kezelni, ápolni.

Kétségtelen, hogy felolvasások és beszélgetések által sikerül oda nevelni a népet, hogy egyes rossz szokásokat elhagyjon, mint például azt, hogy még a gazdag polgár is üvegből kínálja vendéget, de előbb ő szopja meg az üveg száját; poharat zsebből előhuzott tisztátlan kendővel vagy ajtón lógó törülközővel töröli meg; köpöcsésze hiányában mindenfelé köpköd stb.

Ilyen és hasonló rossz szokásokról a népért fáradozni meg nem szünő tanító lezoktathatja a falu nagy részét.

De vannak olyan tények, melyek szintén hatalmas terjesztői a gümös bacillusoknak, de nem áll a tanítónak módjában azokon változtatni. Így például nem áll módjában az, hogy az iskola, kórház, koresma, mészárszék, vágóhid kívül-belül a közegészség érdekében hozott rendeleteknek megfelelően kezeltessenek; piacon és elárusító helyeken tisztán kezelt, egészséges élelmi cikkek árusítsassanak; minden vágásra kerülő állat előírt szabályok szerint vágóhídon vágassék le, husa megvizsgálás után kerüljön kimérés alá; kimérést ragadós betegségtől ment egyén eszközölje; továbbá községek belterületén büzt terjesztő foglalkozások ne üzessenek; utcákon megzöldült, megrohadt pocsolják ne legyenek; legelőre gümőkóros tehének ne járjanak.

Rosszalandó a vármegye azon intézkedése, illetve elnézése, mely szerint a községek

berbeadhatják a vágóhidat. Rendszerint a többi által megbízott mészáros veszi olesón bérbe. Ez a legrosszabb, mert nincs szigorú ellenőrzés. Otthon vághatnak, mely esetben a lelkiismeretlen egyének elég alkalmá van olyan állatokat vágatni, melyek után legtöbb a haszon. A mai felügyelet, husvizsgálat legtöbb községben olyan, hogy a haszontól elvakított egyén beteg vagy erőszakos halál nélkül kimult állatot is levághat és ki is mérhet, mert a husvizsgálat tárgyában kiadott miniszteri rendeletet csak ritka helyen hajtják végre. Legtöbb helyen parasztember vagy emberorvos van a felügyelettel megbízva. Egyik nem ért hozzá, a másik pedig nem ér rá felügyelni minden egyes vágóállatot megtekinteni sem, nem pedig megvizsgálni élve és szétszedett állapotban. Legtöbb községben a felügyelő kiegyez a mészárosokkal, hentesekkel, időközönként átveszi a passzuscsomókat a honorárium kíséretében.

Szigoru felügyelettel meg kellene szüntetni azt a rossz szokást, hogy a lakosság vasár- és ünnepnapon kora reggeltől délig a község ház folyosóján ácsorogva köpködhessen. Tessék csak meggondolni, hányan cipelik csizmáikon a legborzasztóbb ragadós betegségek csirait a családi otthonba.

Mig a közegészséget illető üdvös rendeletek csak megkészülnek, de végre nem hajttnak mindenütt ez országban, mig a miniszteriumtól a legkisebb községig a hivatalos közegek nem fognak kezét a tüdőorvadás és egyéb gümös, ragadós betegségek meggátlására, addig a füzetek szétküldetésének csekély az értéke, mert amit a minden szépért, nemesért lelkesedő tanítószág kitartó szorgalommal épít, azt a társadalom rossz szokásával lerombolja.

A magyar tanítószág készséggel és a legnagyobb buzgósággal segítkezik a népmmentés és nemzeterősítési nagy munkában, csak az illetékes faktorok legyenek azon, hogy a munkájának eredménye is lehessen.

H I R E K.

Térzene az Erzsébet-ligetben.

Vasárnap délután kissé hűvös időjárás volt, ennek dacára az esti órákban ismét igen nagy számú közönség lepte el az Erzsébet-liget sétányait, hogy szórakozzék és meghallgassa a cigányzenekar szép játékát.

A térzene költségeire ujabban a következő adományok folytak be szerkesztőségünkhez: Gräber Ferenc (Szond), Bikiczky Tamás (Monostorszeg) 2—2 kor. Türr Jenő (Bezdán), Bosnyák Ferenc, Petonszky Imre, Lénárd János, Hermecz István, Krump Ferenc, Jeney Aladár, Rózenstengel Peter, Goldfahn Berci, Verbovszky Ernő, Dankó Dezső, Ispánovits Ádám, Horváth József (számvizsgáló), Loschitz Sándor (Bezdán), Horváth József (tárnok), Kraicz Lajos, Szalkay Béla, Radoychich Lajos, Marschall Emil, Szabadka Károly, Csallóközy Margit, Schlitter Miklós, Heisinger Antal, Pletikoszits Sándor, Rácizts György, Róth Mózes, N. N., Hauke Ágost, Mátrai Zsigmond 1—1 korona. Összesen 33 korona.

Az újabb adományok összege	33 kor.
Mult számunkban kimutatott végösszeg	264 kor.
Összesen	297 kor.
Szept. 13-iki térzene és műsor	35 kor.
Marad	262 kor.

Egyházmegyei hírek. Az érseki hatóság Tamás Ferenc szakmári adminisztrátort kápláni minőségben Adára, Bóde Józsefet Aradról Temerinbe, Kuczká Pé-

tert Nagybaracsáról Bajára, Lenzser Pétert Temerinből Nagybaracsára, Mészáros Bélát Szabadkáról Zomborba helyezte át.

A zombori egyenes adó felszámolási bizottság 1908. évi szeptember hó 15-én délelőtt 8 órakor kezdte meg a palánkai m. kir. adóhivatal kerületeihez tartozó községekbe beérkezett felebezések tárgyalását. Tárgyalóhely: Zomborban a pénzügyigazgatóság épületében földszint.

Missiók. Az ős folyamán 3 domonkosrendi atya szent missiót tart Nemesmiliticsen, Zomborban, Csonoplán, Bajmokon, Szondon, Vajszkán és Hódságon. A jézus-társasági atyák Dávodnak, Monostornak és Sajkáslaknak is helyeztek kilátásba.

Esküvő. Fischer Sándor szabadkai magántisztviselő folyó hó 22-én esküszik örök hűséget Valkányon Bildhauer Gyula valkányi takarékpénztári igazgató leányának, Annának.

Rendkívüli közgyűlés. A zombori önkéntes tűzoltó testület f. hó 27-én délután 3 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Parancsnok és az időközben leköszönt tisztikar és parancsnoksági tagok választása. Esetleges indítványok.

Eljegyzés. Horák Lajos ujvidéki m. kir. adótiszt jegyet váltott özv. Kungl Ádámné leányával, Iduskával.

A virilisták névjegyzéke. A városi tanács közhírré teszi, hogy az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-ának rendelkezéséhez képest a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke az adóhivatali kimutatás alapján minden évben a városi igazoló választmány által összeállítandó illetve kiigazítandó lévén, ehhez képest a folyó évről elkészített adókimutatás az igazolóválasztmány összeülése előtt folyó évi szeptember hó 14-étől szeptember hó 22-ig a városi kiadóhivatalban betekinhető, a netáni felszámolások pedig ugyanezen idő alatt a város polgármesterénél benyújthatók.

Esküvő. Dr. König Antal mohácsi ügyvéd mult szombaton esküdött örök hűséget Fehér Juliskának Baján.

Tanári jubileum a Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület hozzájárulásával. Budapesten a Royal-szálló fehér termében szombaton este szép ünnepély folyt le. Csongor György budapesti felső kereskedelmi iskolai tanárt ünnepelték a tanítványai a Magyar Védő Egyesület hozzájárulásával, mert Csongor tanár ezen egyesületnek alapító, alakító tagja volt, most pedig annak egyik kimagasló, oszlopos tagja. Mint illet, Somsich Tihamér gróf társelnök éllette az anyaegyesület részéről, Vértési Károly pedig a zombori testvéregyesület és a vidéki összes testvéregyesületek részéről.

Eljegyzés. Danovszky Emil Csacáról eljegyezte Katanics Mariskát Bajáról.

A közjegyzői kamara közgyűlése. A szegedi közjegyzői kamara közgyűlésén megjelent tisztújítás a következő eredményvel végződött: Elnök lett újból Mezei Zsigmond, titkár: Jedlicska Béla. Választmányi rendes tagok: Demkó Pál, Flatt Viktor, Jedlicska Béla és Kern Lajos, póttagok: Heinrich Gusztáv és Mattiasich Dezső. Fegyelmi bírósági rendes tagok: Jedlicska Béla és Kern Lajos, póttagok: Demkó Pál és Mattiasich Dezső. Számvizsgáló bizottság: Demkó Pál és Kern Lajos. A közgyűlés további során az ügyforgalomról számoltak be. Javaslatokkal ezuttal nem foglalkozott a közgyűlés.

Gyászhir. Fodor Sámuel ujvidéki felső kereskedelmi iskolai tanár folyó hó 11-én meghalt. A megboldogultat a város közönségének általános részvéte mellett helyezték örök nyugalomra.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Szaghmeister Béla, özv. Tikviczki Istvánné szül. Hutab Borbála, Boros Etel, Tóth Mihály, Donoszlovits Tamás szabadkai és Pelle Mihály topolyai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Felakasztotta magát. Loeshi Pál titeli lakos ismeretlen okból felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

TÉRZENE. Ma, csütörtökön délután 5-től az Erzsébet-ligetben Sárközy Kálmán zenekarával térzene lesz. Belépődíj nincs.

Eljegyzés. Dr. Bellák Gyula tusnádi fürdőorvos eljegyezte Oflner Valikát, Oflner Adolf adai földbirtokos leányát.

Öngyilkosság. Mezei Sándor, a zombori Otthon-kávéház volt tulajdonosa kedden délelőtt a vasuti szálloda egyik szobájában revolverrel halántékán lőtte magát. A szálloda személyzete a lövés zajára rögtön értesítette a rendőrséget az öngyilkosságról. Mire a rendőrség a helyszínén megjelent és az elzárt szoba ajtaját feltörte, a szerencsétlen ember már halott volt. Mezei már hosszabb idő óta anyagi zavarokkal küzdött. Pár nap előtt eladta kávéházának berendezését, a kapott összeggel azonban nem tudta rendezni anyagi viszonyait. Állítólag e miatti elkésredésében vette kezébe a gyilkos fegyvert.

Letartóztatott sikkasztó. A csávolyi téglagyár tulajdonosa megbízta Bayer János alkalmazottját, hogy a gyár megrendelőitől pénzt szedjen be és azzal, természetesen elszámoljon. Bayer a megbízás első részét pontosan el is látta, amennyiben összedett egy esomó pénzt, az elszámolásról azonban megfeledezett. E helyett külföldi utlevelet szerzett és a pénzzel megszökött. Nem jutott azonban az ország határán túl, mert a csacai határrendőrség letartóztatta és átszállította a bajai kir. járásbíróhoz, ahol vizsgálati fogságba helyezték.

Az elmulasztott pénz. Varga Gergely kishegyési lakost a mult héten megbízta Juhász János bácsfeketehelyi pályafelügyelő azzal, hogy Kishegyesen egy tartozását fizesse ki, s e célra átadott neki 49 koronát. Varga Gergely a megbízásnak hűségesen eleget is akart tenni, de csak az akarattal maradt, mert Kishegyesen bekerült egy koresmába, ahol a rája bízott pénzt az utolsó krajeárig elköltötte.

Elfogott tolvaj. Ujvidékről írják: A békésgyulai rendőrség e hó 9-én este távirati megkeresést intézet Ujvidékre, mely szerint özv. Mihály Bálintné 1200 kor. értékű ingóságokat lopott gazdájától s azután megszökött. Az ujvidéki rendőrség éber ügyességét bizonyítja, hogy Vései Elek főkapitány helyettesnek csakhamar sikerült kideríteni, hogy a tolvaj a délutáni vonattal érkezett Ujvidékre s itt egyik távoli rokonánál elfogták. A lopott ingóságokkal együtt az ügyészségnek adták át.

Elgázolt fiu. Geiger József madarasi lakos tulsebesen hajtott végig az utcán, miközben a lovak Pürüczki Márton nevű 4 éves fiut elgázolták. A gyerek súlyos sérüléseket szenvedett. Gieger ellen gondatlanság miatt megtették a följelentést.

Öngyilkos szerelmesek. Apatinban — mint onnan írják — egy szerelmespár holttestét fogták ki a Dunából. A férfi Varga Péter szondi legény, ki a bucsin belészeretett orosz Erzsébet tündéresi leányba. A legény szülei azonban elleneztek a házasságot és így közös akarattal hajtották végre tettüket és a Dunába ölték magukat. Varga szülei a két öngyilkost egy sírba temették.

Jóváhagyott alapszabályok. A kossuthfalvai (ómoravicai) Otthon kör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

SPORT.

A „Zombori Sportegylet” rendes közgyűlése.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a „Zombori Sportegylet” ezidei közgyűlését dr. Falcione Nándor elnöklése mellett.

Csávosi Lajos, az egylet buzgó és lelkes pénztárosa hosszú és részletes jelentést terjesztett a közgyűlés elé, melyben az egylet jelenlegi vagyoni állapotát vázolta. Az egylet vagyona 1907. évi december hó 31-én 12,361 korona és 38 fillér.

Az új tisztikart a közgyűlés a következőkben választotta meg: Elnök: dr. Falcione Nándor. Alelnök: Raisz Lajos (új). Titkár: Szondy István (új). Orvos: dr. Duchon János. Szertárnok: Csávosi Sándor (új). Ügyész: dr. Gaal István. Pénztárnok: Csávosi Lajos. — Választmány: dr. Alföldy Árpád, dr. Birvasszky György, dr. Falcione Árpád, Klemm Gyula (új), Fernbach Károly, Herecegh Sándor, dr. Henneberg Géza, dr. Késmárky Béla (új), dr. Novák Elemér, dr. Frank Mihály (új), dr. Szemző Dezső, Weidinger Lajos. Póttagok: dr. Poór Béla, Raisz Sándor (új), Cservenka József. Számvizsgálók: dr. Buják József, Bittermann Sándor, Terezy István.

Az idei közgyűlés fordulópontot jelent a „Zombori Sport-Egylet” jövő fejlődésében. Az új tisztikar fiatal s lelkes erővel fel-frissülve, hivatva lesz új életet teremteni s megtörni azt a esőkönnyösséget, melylyel a város közönsége s különösen a fiatalsága viseltetik ezen életrevaló egyesület iránt.

Még ezen év folyamán egy vivő-kurzus nyílik meg, melyet Santelli lovag ajánlatára egy olasz mester fog vezetni. A kurzusban való részvételre Csávosi Lajos egyleti pénztárosnál lehet jelentkezni s a részvételi díj havonként legfeljebb 20—25 korona lesz; ez teljesen a jelentkező résztvevők számától függ. Tervbe vette az egylet továbbá azt is, hogy a jövő év nyarán egy országos versenyt rendez, melyre összegyűjti az ország összes nevesebb atlétáit, hogy ezzel is módot és alkalmat nyújtson tagjainak tanulni azoktól, kiknek módjában s lehetőségében áll a sportélet terén haladni a világ legelsőivel.

Lóverseny Zomborban.

A Bács-Bodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület október hó 10-én és 11-én Zomborban lóversenyt rendez.

A versenyek programja a következő:

I. nap. Szombat. Október hó 10-én.

1. Mezőgazdák versenye.

2. Zombor város díja. Díj 1000 korona.

(Adja Zombor szab. kir. város). 700 kor. I., 200 kor. II., 100 kor. III. Táv. kb. 1600 m.

3. Urlovasok díja. (Gátverseny.) Díj 1300 korona.

(Adja az Urlovasok Szövetkezete.) 900 kor. I., 300 kor. II., 100 kor. III. Táv. kb. 2400 m.

4. Államdíj. 1300 korona. (Adja a földmívelésügyi miniszter.)

900 kor. I., 250 kor. II., 150 kor. III. Táv. kb. 1800 m.

5. Handicap. Díj 1200 korona. (Adja a földmívelésügyi miniszter.)

800 kor. I., 250 kor. II., 150 kor. III. Táv. kb. 1400 m.

6. Katonatiszti gátverseny. Díj 1000 korona.

700 kor. I., 200 kor. II., 100 kor. III. Táv. kb. 2400 m.

II. nap. Vasárnap. Október hó 11-én.

1. Bácskai sikverseny. Díj 700 korona.

(E díjhoz a földmívelésügyi miniszter 200 koronával járul.) 500 kor. I., 150 kor. II., 50 kor. III. Táv. kb. 120 m.

2. Bácsmezei díja. Díj 2000 korona.

(Adja Bács-Bodrog vármegye.) 1400 kor. I., 400 kor. II., 200 kor. III. Táv. kb. 2000 m.

3. Lovaregyleti gátverseny. Díj 1500 korona.

(Adja a földmívelésügyi miniszter.) 1000 kor. I., 300 kor. II., 200 kor. III. Táv. kb. 2400 m.

4. Katonatiszti sikverseny. Díj 900 korona.

700 kor. I., 150 kor. II., 50 kor. III. Táv. kb. 1400 m.

5. Egyleti díj 1000 korona.

700 kor. I., 200 kor. II., 100 kor. III. Táv. kb. 1600 m.

6. *Vigas verseny.* Díj 750 kor. 600 kor. I., 100 kor. II., 50 kor. Táv. kb. 1300 m.

A verseny intézősége a következőképen alakult meg: Elnök és bíró: *Szemző István*; helyettes elnök: dr. *Molnár Károly*; tagok: *Günther Ferenc*, dr. *Poór Bela*, *Szemző Károly*, *Várossy Károly*, az Urlovasok Szövetkezete részéről: *Rohonczy Lőrincz*; handicapper az Urlovasok Szövetkezete részéről: *Magyar Elek*; indító az Urlovasok Szövetkezete megbízásából: *Moschack J.*; versenytitkár és mázsáló: *Konyovics Antal*; totalizateur vezető: *Omelka Gusztáv*; pénztárnok: *Tomsányi Aladár*.

Közgazdaság.

Gyümölcsérés idején.

Zombor, szeptember 16.

Dacára a nyár elején uralkodott, három hónapig tartó aszályos időjárásnak, még sem lehet panaszkodni, hogy mennyiség tekintetében kevesebb gyümölcs termelt volna a tavalyinál. Sőt, vannak helyek, ahol a termés túlbőségesen mutatkozik. Csak abban van baj, hogy egyrészt a termés javarésze férges, beteges, fejletlen, másrészt, hogy dacára a nagymennyiségű termésnek, fajtanként egy-egy nagyobb quantumot értékesíteni nem lehet, mert nincs.

A férgesedésnek, a fejletlenségnek megvannak a maguk gyógyszerei, de az örökös baj mindig csak az marad, hogy ott, ahol értékesítés céljából termelnek gyümölcsöt, még mindig nem tud meggyökeresedni az a gondolat, hogy a gyümölcsöt csak úgy lehet jól értékesíteni, ha kevés fajtát, de egy fajtából sokat termelünk.

All ez a tétel legfőképpen a téli gyümölcsnél: almánál, körténél, mert ezt a gyümölcsöt lehet kellő helyen elraktározva olyan időszakban is értékesíteni, amikor annak ára minden körülmények között felemelkedik.

Hibás az a nézet, hogy a téli gyümölcsöt, mely úgy is csak a téli hónapokban érik meg teljesen, az áttelelés munkájának megtakarítása céljából, már őszkor kell piacra vinni, mert akkor jobban értékesíthető. Hibás ez a nézet pedig azért, mert őszkor mindig igen alacsony az árak s igen sokszor nem a haszon, de még a termelés költsége sem térül meg.

Ott, ahol nagyban, tehát értékesítés céljából termeltetik a gyümölcs, nem indokolt az, hogy ha össze-vissza ültetünk mindenféle fajtákat, olyanokat, amelyek sem az éghajlatnak, sem a talajnak, sem pedig az értékesítés céljának nem felelnek meg. A különböző érésű és fajtájú gyümölcsfa ültetése csak ott indokolt, ahol a termés a házi szükséglet fedezésére fordítatik, ellenben eladásra olyan fajtát kell termelni, amely a helyi viszonyoknak a legjobban megfelel s tartósság, egészséges fejlettség és szállításképesség tekintetében kifogás alá nem eshetik.

Elteltekve attól, hogy az egyfajtabeli, bármily nagy mennyiségű készletet szivesebben veszli még magasabb áron is a gyümölcskereskedő vagy konzerv-gyáros, — az egy-két fajtabeli ültetvénynek az előnye az is, hogy egyöntetűbben lehet megvédeni minden ellen, eszközölni mindennemű termelési munkát s ami a legfontosabb, egy időbe esvén az érés, tehát egy időben szedhető le.

Mindezek a körülmények figyelmet érdemelnek most, gyümölcsérés idején már csak azért is, mert épen most láthatjuk meg legjobban azokat a hibákat, amelyek sokszor még a zsebünket is érintik. R. A.

Ló- és szarvasmarha kiállítás Adán. A „Bács-Bodrog varmegyei Gazdasági Egyesület“ október hó 25-én Ada község előljárósága, az adai földműves iskola és az egyesület tagjainak támogatásával ló- és szarvasmarha díjazást fog rendezni. A díjazásokhoz a m. kir. földművelésügyi miniszter 4000 koronával járult hozzá.

Bácskai kiuntetettek a budapesti kiállításán. A budapesti dinnye- és gyümölcskiállításán szép őszi barackokért ötvenkoronás pénzdíjat nyert *Tumbász Ferenc* szabadkai kereskedő és szőlőtulajdonos, *Forster Géza* (Ujvidék) állami ezüstérmét kapott őszibarackok gyűjteményes kiállításáért, *Szűszner Ferenc* (Bácsföldvár) huszonötkoronás pénzdíjat korai őszibarackért.

HIRDETÉSEK.

27652. sz. 1908—III.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak Nagyvárad állomásán berendezett vendéglői üzlet 1909. évi február hó 1-től számítandó 5 (öt) évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázatot nyitunk.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1908. évi október hó 1-én déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a Nagyvárad állomási vendéglő bérletére“ megjelöléssel ellátott borítékban a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi szeptember hó 30-ig bánatpénz fejében 500 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdőn legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíttatnak. Készpénzben letett összeg után kamatot nem fizetünk. Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától, belátásához képest szabadon választghasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatokat, továbbá oly ajánlatokat, melyek táviratilag tettek s végre olyanokat, melyekre az előirt bánatpénzt ajánlattevő nem tette le, figyelembe venni nem fogjuk.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában (II-dik emelet 32. ajtó) tudhatók meg.

Végül megjegyezzük, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérlő céljaira szolgáló, négy szobából álló magánlakás is tartozik.

Kelt Kolozsvár, 1908. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

347—3—3

29061/1908. I/d. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1909. évben szükségelt, s alább felsorolt anyagok szállítására ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

1700 m³ építési homok,
10000 m³ bánya vagy folyó kavics,
8000 m³ rostált kavics,
10000 m³ terméskő,
10000 m³ kötőrmelék (zuzalék),
500 q soros burkolat (cyklops) kő,
22000 drb felkocka kő,
15000 q nyerskocka kő,
100000 drb égetett falitégla,
100000 drb égetett fedélcserép,
200000 drb sajtolt (metszett) tégla,
3200 q oltatlan falimész,
3300 kg. faggyu,
8000 drb cirokseprű.

A szegedi üzletvezetőség fentartja magának, hogy a fent közölt mennyiségeket a

megrendelések idején a tényleges szükségletéhez képest 10%-al felemelhesse vagy lejjebbithesse.

Minőség vagy egyéb tekintetben szükséges felvilágosítások alulírott üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályában (I. em. 19. ajtó) kaphatók, ugyanzintén a részletes feltételek és ajánlati űrlapok ugyanott díjmentesen megszerezhetők, vagy kívánatra posta útján megküldetnek.

Ezen pályázatra és a szállításokra irányadók még a 122291/96. sz. általános anyagszállítási, — a faggyura nézve azonkívül a 39986/92. sz. különleges feltételek, melyek alulírott üzletvezetőségnél betekinthető, vagy a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál 50 fillér, illetve 30 fillér lefizetése mellett megszerezhetők. Posta útján való megküldés esetén még 20 fillér postadíj is előzetesen beküldendő.

Az ajánlat ivenkint 1 koronás magyar királyi okmánybéllyel látandó el, keltezendő és ajánlattevő teljes címe és lakása kitétellel mellett aláírva lepecsételve ezen küleimmel „Ajánlat a 29061/908. sz.-hoz“ legkésőbb 1908. évi október hó 16-án déli 12 óráig, a szegedi üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályához benyújtandó, vagy oda posta útján beküldendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyagok értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1908. évi október 15-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő.

A nyertes szállító a szállításra átengedett anyagok értékének 5%-át óvadék gyanánt tartozik letenni a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek meg, ha előbből is volna keltezendő, vagy táviratilag tételnek, valamint pótajánlatok, végre olyanok, melyek lényeges részükben javítások vagy vakarások fordulnak elő, s amelyekre az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembevételre igényt egyáltalán nem tarthatnak.

A szegedi üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az árakra szabadon választghasson, hogy az ajánlott mennyiségből tettszése szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy ajánlattevők ily részmenyiség szállítását is elfogadni kötelesek, ha csak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre a cél elérése érdekében bármely más irányú intézkedést teheszen.

Szeged, 1908. augusztus hóban.

375—1

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

50—39

„Blickensderfer“

eredeti amerikai írógép,

azonnal látható írással.

Tiszta acél-szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
149—30—18	Á r a :	

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítatnak.

Amerikai íródei bútorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

Pályázat pénztárosi állásra.

A zombori I-ső önszegélyző szövetkezet igazgatósága által, Zomborból Budapestre való elköltözés folytán megüresedett pénztárosi állásra, az alapszabályok 52. §-a értelmében ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni szándékozók tartoznak az igazgatóság által meghatározandó óvadékot, fizetésének kétszeresét, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban, avagy ingatlanra jelzálogilag biztosítani.

Évi fizetése: előleges havi részletekben, 1200 azaz: Egezer és kettőszáz koronában állapított meg.

Az állás 1908. évi október hó 15-én elfoglalandó.

Pályázati kérvények a zombori I-ső önszegélyző szövetkezet igazgatóságához címezve, **1908. évi október hó 10-éig** nyújthatók be.

Zombor, 1908. évi szeptember hó 13-án.

**A zombori I-ső önszegélyző szövetkezet
Igazgatósága.**

377—2—1

27182. sz. 1908. II.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet.

Az Arad állomáson létesítendő katonai kocsiberendezési falazott raktár előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges építési anyagok közül a falazó és géptéglát, az oltatlan meszet, cementet, homokot és a tetőfedő cserepet a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződéstervezet, az ajánlati minta és a költségcsúszítás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az ajánlatot I koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, ugyanint pályázati feltételek, szerződéstervezet és költségcsúszítást pedig ivenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 27182 908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Arad állomáson létesítendő katonai raktár előállítási munkálataira“ kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb **1908. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig** az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez, (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája, I. em. 13. ajtószám.)

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi szeptember hó 28-án déli 12 óráig a pályázóknak 950 azaz kilencszázötven korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben,

akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítenő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bánatpénzt az ajánlatba csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1908. szeptember hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

376—3—1

28597. sz. 1908—III.

Pályázati hirdetmény.

A Dálja állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1909. évi február hó 19-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1914. évi február hó 18-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére:

I. emelet: 1 szoba 20.62 m², 1 felhuzó 3.05; 1 szoba 19.71 m², 1 pincérszoba 5.76; 1 konyha 7.22 m², 1 közös előszoba.

Fav. ép.: 1 szoba 6.20 m², 1 padlás; 1 mosókonyha 15.17 m², 1 pince.

Pince: 1 főzőkonyha 36.80 m², 1 jégverem.

Fev. épület fsz.: 1 I—II. oszt. étterem 67.28 m², 1 árnyékszék.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának felét a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fenti Dálja állomása pályaudvarán levő vendéglő-üzletre“ felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok **1908. évi október hó 1-én déli 12 óráig** az alulirt üzletvezetőség általános osztályfőnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet, 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújthatók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi szeptember hó 30-án déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítenő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglőbérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Zsótér-ház, II. emelet, 4. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1908. évi augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

361—3—2

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

== BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE ==

SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMANY.

345—35—7

35—7

35678. sz. 1908—III.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Kishegyes—Bácsfeketehégy állomásán levő buffet bérletére 1908. évi december hó 1-től számítandó három évi időtartamra, azaz 1911. évi november hó 30-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Kishegyes—Bácsfeketehégy állomásán levő buffet bérbevétele a 35678. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbben a kellő okmányokkal (erkölesi bizonyítvány, iparendély, honossági igazolvány stb.) felszerelt ajánlatok **1908. évi október hó 15-én déli 12 óráig** a magy. kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 3. sz.) posta útján tértivevény mellett nyújthatók be.

Bánatpénz fejében pedig 100 azaz száz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. október hó 14-én déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régiebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíthatni.

A buffet bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 3. szám 80. ajtó) vagy a szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott bérre — szabadon választhassanak.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy a vendéglős az állomáson lakást nem fog kapni s hogy úgy a buffet-asztal felállításáról, mint a vendéglői iparhoz szükséges hatósági engedély megszerzéséről neki magának, saját költségén kell gondoskodnia.

Budapest, 1908. augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

357—1

(Utányomás nem díjazatik.)

24100. szám. 1908—II.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet:

A Jászfényszaru m. á. rakodóhelyen létesítendő földszintes fevétel épület, a hozzátartozó melléképületek és egy különálló rakodó (reá épített bódéval) előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges építési anyagot elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlati minta és a költségvetés a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett a hivatatos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkapathatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltételek általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltételek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlat mellékleteit, úgymint pályázati feltételek, szerződés-tervezet és költségvetést pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybéllyel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 24100. sz. 1908. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Jászfényszaru m. á. rakodóhelyen létesítendő magasépítmények előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni, és pedig legkésőbb 1908. évi szeptember hó 30-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája, I. emelet, 13. ajtószám).

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi szeptember 29-én déli 12 óráig a pályázóknak 1000, azaz ezer korona bántpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárában, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, mely bántpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértékben felül számításban nem vétetnek.

Azon felek, kik a takarékpénztár cheque forgalmában bent vannak, a bántpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bántpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem esatolandó. A bántpénzt az ajánlatba esatolni nem szabad, mert az ilyen esatolt összeg bántpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bántpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1908. szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.) 372—3—1

28599. sz. 1908—III.

Pályázati hirdetmény.

A Nagybecskerek állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1909. évi január hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1914. évi december hó 31-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére:

1. Három lakszoba 18.83, 11.6, 10.81 m² terület.
2. Három vendégszoba 10.6, 12.96, 12.08 m² terület (üresen adatik át).
3. Két eselédzsoba, összesen 18.28, m² terület.
4. Konyha 20.37 m² terület.
5. Élőkamra 10.02 m² terület.
6. Jégverem 74.75 m² terület.
7. Pince 36.25 m² terület.
8. Két padlás összesen 134 m² terület.
9. I—II. osztály étterem 99.0 m² terület.
10. Italmérő 5.17 m² terület.
11. Használatra átengedték a III. oszt. váró- és étterem 40.99 m² terület.
12. Faskamra 28.57 m² terület.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak főnt kiirt Nagybecskerek állomás pályaudvarán levő vendéglő-üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbön kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1908. évi október hó 1-én déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bántpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénz vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában 1908. évi szeptember hó 30-án déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem esatolandó.

A vendéglőbérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Zsótér-ház II. emelet 4. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bántpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szegeden, 1908. évi augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.) 360—3—2

25567. sz. II.

Versenyárgyalási hirdetés

pályafentartási célokra szolgáló puha- és tölgyfa anyagok szállítása iránt.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalain szükségletének fedezésére 1909. és esetleg a következő 1910. és 1911. évben évenként szükséges

247.18 m³ jegenye fenyődeszka,
74.87 „ luc
23.90 „ szelmezetlen jeg. fenyő-
deszka pfr.,
214.02 m³ faragott jegenye fenyő 12.0 m-ig
84.85 „ „ „ „ hídfa,
94.27 „ 12 m. felül „ „ „
76.38 „ metszett jeg. fenyő 12.0 m-ig,
59.65 „ vágott luc „ „ „
29600 drb puhafa kerítési rud, „ „
130.09 m³ vágott puhafa léc, „ „
289.57 „ jegenye fenyő palló, „ „
41.00 „ szelmezetlen jegenye fenyő
palló,
17.64 m³ lucfenyő palló,
5460 fmtr. kerítési rud puhafa,
8400 „ „ „ „ „
14.608 m³ puhafa rud, „ „
26.083 „ „ szálfa,
5550 drb szelmezdeszka,
455.000 drb fedőszindely,
6.620 m³ tölgyfadeszka,
159.033 „ faragott tölgyfa 4.0 m-ig,
157.92 „ „ „ 7.0 „
40.87 „ „ „ 9.0 „
6625 drb kerítés süritési léc,
4.872 m³ metszett tölgyfa léc,
1600 drb tölgy kerit. oszlop,
1100 „ „ „ rud,
4850 „ „ „ „ „
19.24 m³ tölgy szálfa, „ „
92.89 „ „ palló

szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes föltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhető és a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és üzletvezetőségeinél megtekinthetők; ugyancsak az említett hivataloknál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt a szállításra vonatkozó általános és különleges feltételek is, mely utóbbiak a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az általános feltételek ára 50, a különlegeseké pedig 30 fillér darabonként, melyhez postaszállítás esetén, bérmentesítésre 20 fillér is beküldendő a nevezett hivatalhoz.

Az ívenként 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlatok és ívenként 30 filléres magyar okmánybéllyel ellátott ajánlati felhívások ezen külcimmal: „Ajánlat a 25567/1908. számú pályázati hirdetményben kiirt faanyagokra” 1908. évi október hó 15-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége általános osztályának főnökéhez benyújtandók, vagy postán beküldendők.

Fent irt napon déli 12 órakor a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél az ajánlatok fel fognak bontatni, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Bántpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. év október hó 14-ik napjának déli 2 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bántpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bántpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem esatolandó.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bántpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1908. év szeptember hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.) 373—3—1